

सुरैय्या - भाग २

फाळणीनंतरच्या धामधूमीत सुरैय्याचा उदय झाला आणि हिंदी चित्रपटसृष्टीत तिचे बस्तान भक्कम बसले होते. जेव्हा ती शिखरावर होती त्यावेळी तिचे वय अवघे वीस वर्षांचे होते आणि त्यामुळे आणखी दहा वर्षे तरी आरामात तिला आपले स्थान टिकवता आले असते. परंतु भविष्यवेध अचूक सांगणे ही कुणाच्याही आवाक्यातील गोष्ट नाही त्यामुळे टॉपवर असलेली तिची कारकीर्द लवकरच संपुष्टात येईल असा विचार कुणाच्याही मनाला शिवला नसेल. सर्व काही उत्तम चाललेले असताना व्यावहारिक शहाणपणाने तिने त्यातून आपणहून माघार घेतली, हा तिचा निर्णय नक्कीच प्रशंसनीय होता.

'विद्या' चित्रपटाच्या चित्रीकरणाच्या वेळी देव आनंद तिच्या आयुष्यात आला. तो तिला पाहून भारावून गेला. सेटवर तर तो सतत तिच्याकडे टक लावून पाहत असे. पहिल्यांदा तिला तो कोण आहे हे माहीतही नव्हते पण मग मात्र तीही त्याच्याकडे आकर्षित झाली. त्याच्यात आणि तिचा लाडका हिरो ग्रेगरी पेक यांच्यामध्ये खूपच साम्य होते. पण ती आणि देव आनंद एकमेकांना एकांतात कसे काय भेटणार तेच कळत नव्हते कारण तिची आजी तर सदैव तिच्या अवतीभवती असे. दीड एक वर्षांनंतर त्यांना ती संधी मिळालीच. काहीतरी आणण्यासाठी म्हणून तिची आजी सेटवरून थोड्या वेळासाठी घरी गेली आणि देव आनंदने तो क्षण तत्परतेने पकडला आणि तो सुरैय्याच्या मेकअप रुममध्ये गेला. नंतर काही दिवसांनी सुरैय्या म्हणाली की, माझ्या उभ्या आयुष्यात केवळ ती ४५ मिनिटे अतीव आनंदाची गेली.

त्यानंतर देव आनंद तिला प्रेमपत्रे पाठवू लागला आणि कसे कुणाला माहीत पण संध्याकाळच्या वेळी गच्चीवर जाऊन सूर्यास्त पाहण्यास तसेच एकमेकांबरोबर वेळ घालवण्यास त्यांना संधी मिळू लागली. 'जीत' चित्रपटाच्या वेळी त्याने तिला अंगठी देऊन मागणीही घातली. ती म्हणाली, 'आता नको. योग्य

वेळ येईल तेव्हा मी सांगेन.' तिला आकाश ठेंगणे वाटू लागले. तिचा आनंद गगनात मावेना. परंतु दुर्दैवाने तिच्या आजीला हे सर्व कळले. ह्या आगळ्या वेगळ्या प्रेमप्रकरणाच्या विरोधात तिने देव आनंदने दिलेली अंगठी आणि पत्रे बाल्कनीतून बाहेर फेकून दिली.

असे म्हणतात की ती दोघे वेगवेगळ्या धर्मांची असल्यामुळे विरोध होता. काही म्हणतात की सुरैय्याची कारकीर्द खूपच यशस्वी होती. त्या मानाने देव आनंद कुठेच पोचत नव्हता. ती खोऱ्याने पैसे ओढत असल्याने तो तिच्या प्रेमात आहे की तिच्या पैशांच्या मागे आहे हे कळत नव्हतं. सुरैय्याने आजीची परोपरीने समजूत घालून पाहिले पण ती बधेचना. एवढेच नव्हे तर खुद्द मेहबूब खान यांना देखील या जोडीला विरोध करण्यास सांगण्यात आले. त्यानंतर खूप श्रीमंत घराण्यातील मुलांचे प्रस्तावही तिला सांगून आले. पण सुरैय्याने त्यांना ठाम नकार दिला.

तिचे प्रेमप्रकरण जरी संपुष्टात आले तरीही तिची कारकीर्द मात्र तशीच जोमाने पुढे जात होती. ती एक महान अभिनेत्री होती. अखेरपर्यंत ती रहात होती त्या मरीन ड्राईव्ह येथील 'कृष्ण महाल' या बिल्डिंगच्या खाली हजारो लोक केवळ तिला पाहण्यासाठी म्हणून येत असत. जवळचे सोडाच पण फार लांबवरूनही लोक तिची कॅडिलॅक गाडी पाहण्यासाठी येत. काही नशीबवान चाहत्यांना तिची स्वाक्षरी असलेला फोटोही मिळत असे. तो ते मोठ्या प्रेमाने आपल्या जवळ ठेवत असत. 'दिल को बेहलाने की तदबीर तो है, तू नही तेरी तसवीर तो है' हे गाणे तुम्हाला माहीतच असेल.

(क्रमशः)

- माणेक प्रेमचंद

('Yesterday's Melodies Today's Memories' या पुस्तकातून)

NOTE: Among the many things India can be proud about is the wonderful music that was made in the Hindi cinema of yesteryear. Songs that touched (and still touch) the hearts of many millions of people who understand Hindustani. No matter where we were, inside or outside the country, and whether we were old or young, rich or poor, fat or thin, there were songs that kept us enjoying them. Or making life more bearable, at the least. "Yesterday's Melodies Today's Memories" is a biographical salute to all the main singers, composers, and songwriters who put out these melodies, from the start in 1931, till about 1970.

Manek Premchand's second book was "Musical Moments From Hindi Films", which celebrated 75 years of sound (and music) in Hindi Films. The author next wrote another music book called "Romancing The Song", which traces the history and changing face of lyrics in Hindi Cinema, right from 1931 till now.

After that, he wrote a third of the biography of the santoor maestro Pandit Shiv Kumar Sharma, outlining in some details the great musician's role in Hindi cinema, both as an instrumentalist and a composer.

His latest book "Talat Mahmood, The Velvet Voice" was released in May 2015. To buy his books, or otherwise write to the author, his email address is manekpremchand@gmail.com